

Sygn. akt: III AUa 1841/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Padarewska - Hajn (spr.)

Sędziowie: SSA Ewa Naze

SSA Mirosław Godlewski

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2013 r. w Łodzi

sprawy **D. P.**

przeciwko **Dyrektorowi Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.**

o wysokość emerytury policyjnej,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 16 października 2012 r., sygn. akt: VIII U 2923/12;

oddala apelację.

III AUa 1841/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 czerwca 2010 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. ponownie ustalił D. P. , wysokość emerytury policyjnej na podstawie art. 15 b w zw z art. 32 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) (Dz U z 2004 r Nr 8 poz. 67 ze zm).

W odwołaniu od powyższej decyzji D. P. wniósł o jej uchylenie i uznanie, że nadal pozostaje w mocy decyzja o ustaleniu prawa do emerytury policyjnej z 8 kwietnia 2010 r., gdyż organ rentowy nie był uprawniony z urzędu wszczynać postępowania w zakresie wyliczenia na nowo jego świadczenia w świetle art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) z uwagi na to, że w dniu wejścia w życie tej ustawy nie otrzymywał świadczenia emerytalnego.

Zakład Emerytalno - Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z 16 października 2012r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

D. P. urodził się (...). Od 5 lutego 2010 r. pobiera emeryturę policyjną, na podstawie decyzji z dnia 8 kwietnia 2010 r., w której podstawę wymiaru stanowiła kwota 8931,74 zł.

D. P. w okresie od 1 sierpnia 1986 r. do 31 grudnia 1987 r. pracował w Referacie V Służby (...) w K. na stanowisku inspektora. W okresie od 1 stycznia 1988 r. do 31 października 1989 r. pracował w Grupie III Służby (...) w K. na stanowisku inspektora na wolnym etacie starszego inspektora. W okresie od 1 listopada 1989 r. do 14 stycznia 1990 r. wnioskodawca pracował w Sekcji V Służby (...) w K. na stanowisku starszego inspektora.

Decyzją z dnia 22 czerwca 2010 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji ponownie ustalił D. P. wysokość emerytury policyjnej, w której obniżył emeryturę z tytułu wysługi lat do 65, 55 % podstawy wymiaru, na podstawie art. 15 b ustawy emerytalnej, z uwagi na uwzględnienie zmniejszonego przelicznika za każdy rok w służbie organów bezpieczeństwa.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie jest nieuzasadnione.

Zaskarżona decyzja została wydana na podstawie art. 15 b ustawy z dnia 18 lutego 94 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. 2004.8.67 ze zm.) oraz w oparciu o uzyskaną z Instytutu Pamięci Narodowej informację o przebiegu służby D. P. w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 63, poz. 425 ze zm.).

Informacja o przebiegu służby zawiera: a), dane osobowe funkcjonariusza, b) okresy służby w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów, c) informacje, czy z dokumentów zgromadzonych w archiwach IPN wynika, że funkcjonariusz w tym okresie, bez wiedzy przełożonych, podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego. Informacja o przebiegu służby jest równoważna z zaświadczeniem o przebiegu służby sporządzanym na podstawie akt osobowych przez właściwe organy służb.

Zdaniem Sądu jak wynika z zaświadczenia z Instytutu Pamięci Narodowej - (...) w Ł. z dnia 19 stycznia 2012 r., D. P. w okresie od 1 sierpnia 1986 r. do 14 stycznia 1990 pracował w służbie bezpieczeństwa .

A zatem Sąd podał w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia, iż organ emerytalny był zobowiązany do ustalenia wysokości emerytury D. P. w oparciu o art. 15 b cytowanej ustawy o zaopatrzeniu funkcjonariuszy Policji (...). Z uwagi na uzyskaną informację o pełnieniu przez wnioskodawcę służby w Służbie (...) w latach 1986 - 1990, organ emerytalny prawidłowo ustalił wysokość świadczenia, odpowiednio i prawidłowo weryfikując jej wysokość.

Sąd podkreślił w uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia, iż twierdzenia wnioskodawcy o niemożliwości zastosowania „ustawy zmieniającej” są bezprzedmiotowe, jako że zaskarżona decyzja została wydana w oparciu o art. 15 b obowiązującej ustawy o zaopatrzeniu funkcjonariuszy Policji (...) a nie w oparciu o art. 3 ust 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 24, poz. 145), który w niniejszej sprawie nie ma zastosowania.

W apelacji ubezpieczony zaskarżył w całości powyższy wyrok, zarzucając: - błędną wykładnię prawa materialnego i błąd w ustaleniach faktycznych;

- naruszenie norm prawa materialnego polegające na niewłaściwym uznaniu, że art.3 ust 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2009r, Nr 24, poz. 145) że nie stanowił podstawy prawnej do wszczęcia z urzędu przez organ rentowy postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczeń i wysokości świadczeń, pomimo tego, że sam organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie z dnia 27.09.2010r. fakt ten potwierdza;

- naruszenie norm prawa materialnego polegające na niewłaściwej interpretacji, wbrew intencji ustawodawcy, ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2009r, Nr 24, poz. 145) , a w szczególności jej art. 3 ust. 2.

- naruszenie przepisów prawa procesowego polegające na nieuwzględnieniu treści art. 227 k.p.c. ,tj. nie przeprowadzenia dowodu z faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotnego znaczenia i treści art. 386§ 4 k.p.c., tj. nie rozpoznaniu przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy;

- naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 k.p.c., przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów oraz brak wniosków z zebranego materiału dowodowego, które wynikają z zasady logiki i doświadczenia życiowego;

- naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 229 k.p.c., poprzez nie ustalenie faktów, które zostały przyznane przez stronę przeciwną oraz naruszenie zasady, że Sąd powinien orzekać według twierdzeń i dowodów stron.

- naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 328 § 2 k.p.c., poprzez nieuwzględnienie w uzasadnieniu wyroku wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, z wyjaśnieniem podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie jego odwołania.

W uzasadnieniu swego stanowiska skarżący podniósł, iż rzeczywiście przepis art. 3 ust. 2 ustawy zmieniającej obliguje organ emerytalny do wszczęcia z urzędu postępowań w przedmiocie ponownego ustalania prawa do świadczeń i wysokości świadczeń ale tylko w stosunku do osób, które pobierały świadczenia emerytalne w dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej, tj. 16 marca 2009r. Cytowana wyżej ustawa z dnia 23 stycznia 2009r. (Dz. U. z 2009r, Nr 24, poz.145) zdaniem skarżącego nie ma zastosowania w niniejszej sprawie , albowiem organ rentowy może wszcząć takie postępowanie z urzędu jedynie w stosunku do osób , które już pobierają świadczenia a apelujący w dacie wejścia w życie tego przepisu w marcu 2009 r emerytury jeszcze nie pobierał.

Skarżący podniósł w apelacji, iż gdyby intencją ustawodawcy było upoważnienie organu emerytalnego do wszczynania postępowań w przedmiocie ponownego ustalania prawa do świadczeń i wysokości świadczeń w stosunku do osób, które otrzymały świadczenia na podstawie prawomocnych decyzji organu emerytalnego wydanych po 16 marca 2009r. (tj. po dniu wejścia w życie „ustawy zmieniającej”) to w cyt. art. 3 ust. 2 ustawodawca nie zawarłby słów: „ w dniu wejścia w życie ustawy”. I wówczas pozostała treść art. 3 upoważniałaby organ emerytalny do wszczęcia z urzędu postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do świadczeń i wysokości świadczeń także w stosunku do powoda. Ustawodawca nie dał jednakże takiego upoważnienia pozwanemu organowi emerytalnemu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zarzuty zawarte w apelacji nie zasługują na uwzględnienie, zarówno w odniesieniu do naruszenia rozstrzygnięciem sądowym, wskazanych w niej przepisów prawa materialnego jak i w zakresie naruszenia przepisów postępowania.

Ocena rozstrzygnięcia Sądu I instancji w świetle podniesionych w apelacji zarzutów wbrew stanowisku skarżącego nie uzasadnia twierdzenia, iż Sąd ten dokonał jakichkolwiek naruszeń wskazanych przepisów a w szczególności że nie rozpoznał istoty sprawy.

Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które w niniejszej sprawie sprowadzają się przede wszystkim do ustalenia w oparciu o analizę akt rentowych dat przyznania odwołującemu się świadczeń oraz dat pełnienia przez niego służby w organach bezpieczeństwa państwa i w żaden sposób nie przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 § 1 kpc. Natomiast bezsporny stan faktyczny wsparcie nie uzasadnia wniosku, że przy ocenie dowodu z dokumentów Sąd naruszył wskazane w apelacji przepisy postępowania w tym art. 227 kpc, 229 kpc czy też art. 328 § 2 kpc.

Z ustaleń tych jednoznacznie wynika, iż odwołujący się decyzją organu rentowego z dnia 8 kwietnia 2010 r uzyskał od 5 lutego 2010 r emeryturę policyjną, gdzie okres jego pracy w organach bezpieczeństwa od 1 sierpnia 1986 r do 14 stycznia 1990 r zaliczono zarówno do stażu pracy jak i do podstawy wymiaru jako pracę w Policji.

W dacie wydania tej decyzji organ rentowy nie dysponował informacją z IPN z dnia 11 maja 2010 r, która wpłynęła do organu w dniu 18 czerwca 2010 r a z której wynikało, iż w w/w okresie skarżący pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa.

Skarżący zarówno w odwołaniu jak i apelacji nie zaprzecza temu, iż w w/w latach służbę taką pełnił.

A zatem w momencie przyznania emerytury policyjnej organ rentowy nie dysponował powyższą informacją i emeryturę policyjną wyliczył w oparciu o przepis art. 15 ustawy z dnia 18 lutego 1984 r o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...). Podstawę wymiaru wyliczono na kwotę 8931,74 zł, wysługę lat 29 i po uwzględnieniu 15 % z tytułu inwalidztwa pozostającego w związku ze służbą oraz podwyższenia emerytura wyniosła 7145,39 zł. Emerytura z tytułu wysługi wyniosła 73,26 % podstawy jej wymiaru.

W dniu 18 czerwca 2010 r wpłynęła do organu informacja z IPN.

A zatem z analizy akt rentowych wynika, iż przed datą decyzji przyznającej wnioskodawcy prawo do emerytury, skarżący nie poinformował organ rentowy o tym, że w latach 1986-1990 pełnił służbę w organach bezpieczeństwa państwa. We wniosku o przyznanie emerytury podał że w tych latach pracował w Policji.

W dacie wydania decyzji przyznającej skarżącemu emeryturę obowiązywał przepis art. 15 b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), który został wprowadzony ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r o zmianie w/w ustawy.

Zgodnie z art. 15 b ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) w wypadku osoby, która pełniła służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów i która pozostawała w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., emerytura wynosi: a) 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990, b) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, o których mowa w art. ust 1 pkt 1, 1 a oraz pkt 2-4.

Zaskarżoną decyzję organ rentowy wydał z urzędu po wpłynięciu informacji z IPN i na skutek wyodrębnienia z przebiegu całej służby wnioskodawcy lat pracy w służbie bezpieczeństwa, emerytura z tytułu wysługi lat przy zastosowaniu reguł z art. 15 b uległa zmniejszeniu do 65,55 % podstawy wymiaru.

A zatem słuszne jest stanowisko Sądu I instancji, iż ten przepis stanowił podstawę wydania zaskarżonej decyzji a nie przepis na który skarżący powołuje się w odwołaniu i w apelacji a mianowicie art. 3 ust. 2 ustawy zmieniającej z 23

stycznia 2009 r a zgodnie z którym według interpretacji skarżącego organ rentowy nie był uprawniony do wszczęcia z urzędu postępowania i obniżenia mu podstawy wymiaru związanej z wysługą lat z 73,26 % do 65,55 % w oparciu o zastosowaną regulację z art. 15 b.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 w/w ustawy w przypadku osób w stosunku do których z informacji o której mowa w art. 13a i 2 wynika, że pełniły służbę w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r o ujawnieniu informacji(...) i które w dniu wejścia w życie ustawy otrzymują świadczenia przyznane na podstawie ustawy o której mowa w art. 2 organ rentowy wszczyna z urzędu postępowanie w przedmiocie ponownego ustalenia prawa do tych świadczeń i wysokości (...).

Przyjęcie interpretacji powyższego przepisu dokonanej przez skarżącego prowadzi do wniosku, iż skoro w dacie wejścia tego przepisu nie otrzymywał emerytury policyjnej to zatem organ rentowy nie był uprawniony do zakwestionowania wyliczonej później mu przyznanej emerytury.

Stanowisko to nie jest słuszne, z uwagi na treść przepisu art. 33 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. Zgodnie z tym przepisem prawo do świadczeń pieniężnych z tytułu zaopatrzenia emerytalnego lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej albo z urzędu jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w tej sprawie zostaną przedstawione nowe dowody lub ujawnione nowe okoliczności, które mają wpływ na prawo do świadczeń albo ich wysokość.

Przepis ten reguluje zasadę wznowienia postępowania przed organem emerytalnym i ma zastosowanie w niniejszej sprawie a nie przepis art. 3 ust. 2.

Taką nową okolicznością dla organu rentowego, która uzasadniała wszczęcie postępowania przez ten organ z urzędu w stosunku do prawomocnie przyznanego świadczenia emerytalnego była informacja z IPN o pełnieniu przez apelującego służby w organach bezpieczeństwa państwa. Przepis ten odmiennie od przepisu regulującego zasady wznowienia postępowania w systemie powszechnego zaopatrzenia emerytalnego – ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie wymaga aby ta nowa okoliczność istniała przed wydaniem prawomocnej decyzji, która podlega ponownemu badaniu. Wystarczy, że po jej uprawomocnieniu się zostaną ujawnione nowe okoliczności które mają wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość.

W niniejszej sprawie ta nowa okoliczność nie tylko uprawniała organ rentowy do wydania z urzędu zaskarżonej decyzji ale przede wszystkim do weryfikacji decyzji emerytalnej z 8 kwietnia 2010 r w zakresie wysokości świadczenia.

A zatem wszystkie zarzuty skarżącego zawarte w apelacji zawierają jedynie jego swoistą interpretację powołanych przepisów z pominięciem art. 33 ustawy emerytalnej z 18 lutego 1994 i nie mają żadnego odniesienia w stosunku do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego i prawidłowo zastosowanych odpowiadających mu przepisów prawa materialnego.

Na marginesie należy wskazać, iż jakkolwiek organ emerytalny w zaskarżonej decyzji nie powołał treści art. 33 w/w ustawy jako podstawy wydania swojego rozstrzygnięcia oraz nie podał go w odpowiedzi na odwołanie, to analiza postępowania przed organem rentowym wskazuje, iż to przepis art. 15 b w zw. z art. 33 ustawy emerytalnej stanowił podstawę wydania zaskarżonej decyzji jak najbardziej prawidłową i uzasadnioną w zaistniałych w sprawie okolicznościach faktycznych.

Z tych wszystkich względów uznając apelację za bezzasadną orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 385 kpc.